

Budapest

József-körut 29. sz.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel . . . . 12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* máv. titkár és ügyész.
Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Fábián Lajos* mérnök,
Ilkey László székesfevárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* máv. f.,
Vécsey Frigyes máv. altiszt, *Horváth István* mozdonyfőszereplő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalékos szerinti összeggel kárpótolatik.

A második évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezmény-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak *A)* csoportját, míg azok, akik *B)* csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.

Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az *A)* csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezekon felül úgy az *A)*, min a *B)* csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük.

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek.

A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Kötvényszámok bejelentése. Már ismételt felkértük a tagokat, lapunk hasábjain is, hogy a tagsági díjak beküldése alkalmával a kötvényszámot (tagsági számot) a cheque-lapon minden egyes esetben kitüntetni sziveskedjenek. Sok egyforma nevű tagtársunk van, s nem ritkán megesik az is, hogy azok valamelyike nem a rendes lakóhelyéről küldi be hozzánk a pénzt, hanem más állomásról. Ilyenkor azután nehéz megállapítanunk, hogy például melyik Nagy Jánosnak a tagsági illetékét kap-

tuk kézhez; a 297. számú, a 2319. számú, vagy a 3012. számúé-e? (Csak példaképpen hozzuk ezt a nevet és ezeket a számokat, nehogy tehát bárki is célzást lásson bennük.) Az ilyen eljárástól azután lehetetlen, hogy zavarok ne támadjanak, már pedig az ilyen zavaroknak az elkerülése nem a vezetőségnek és nem a tagoknak érdeke csupán, de érdeke az egyesületnek magának. Kérjük tehát, hogy a cheque-lapra a kötvényszámot (tagsági számot) minden egyes esetben ráírni sziveskedjenek.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 45. számában kimutatott segélyösszeg ... .. 16.150 korona.

Balesetsegélyek.

Lapunk 45. számában kimutatott segélyösszeg ... .. 14.686 korona 66 fillér.

Ujabb segély:

2623. Szalay Lajos, csavarvágó, Budapest, balkéz mutató-ujj megmerevedése után ... .. 240 korona.

Betegsegélyek.

Lapunk 45. számában kimutatott segélyösszeg ... .. 5255 korona.

Olvasóinkhoz.

Folyó évi november hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra mindazok számára, akik egyesületünknek nem tagjai, de akik úgy a balesetbiztosításnak kedvezményében, mint egy komoly és tartalmas hetilap hasznos, szórakoztató olvasmányában részesülni akarnak.

Lapunknak eddig megjelent számai tesznek tanubizonyságot róla, hogy ilyen komoly, tárgyilagos és tartalmas egyesületi közlöny — legalább ebben a szakmában — ez idő szerint nincs sehol az országban. De nincsen olyan lap sem, amely a balesetbiztosítás kedvezményét mindenkinek, kivétel nélkül, oly olcsó árban nyújtaná, mint a mi heti közlönyünk.

Nem egyesületi tagok részére a lap előfizetési ára havonként egy korona. Ennek ellenében megkapják az előfizetők a minden vasárnap megjelenő lapot, és a »Nemzeti Baleset-Biztosító Részvénytársaságnál« 2000, azaz kettőezer koronáig vannak biztosítva, halált okozó vagy állandó és teljes munkaképtelenséggel járó baleset ellen, szintugy ezen 2000 korona arányában minden olyan baleset ellen, amely részleges, de állandó rokkantságot okoz. Erről a biztosításról minden előfizető — aki nem a »Kitartás«-egyesületnek tagja — egy külön biztosítási kötvényt kap.

Ezen lapelőfizetés nem tévesztendő össze

magával az egyesületi tagsággal. Mert az egyesületi tagok úgy mint eddig, továbbra is díjtalanul kapják a lapot és az azzal járó összes kedvezményeket. Akik pedig még nem egyesületi tagok, de a lap élén felsorolt kedvezményeket óhajtják elérni, azoknak nem elég csak magára a lapra előfizetniök, hanem szabályszerű felvételi igazolvánnyal az egyesületbe való felvételt kell kérelmezniök.

Egyesületünknek minden egyes tagját felkérjük, hogy a lapot minél szélesebb körökben ismertessék, megkedveltessék és ezzel nemcsak az egyesületnek, hanem önönmaguknak is hasznot hajtsanak. Mert az egyesületnek terjeszkedése és megerősödése minden egyes tagnak megerősödése egyuttal. Különösen a bizalmi férfiakat kérjük, hogy úgy a lapnak, mint az egyesületnek érdekeit ebben az irányban is karolják fel és terjesszék, a kellő felvilágosításokat, útbaigazításokat minden irányban megadják s a lap külön előfizetési díjait szokásos úton juttassák az egyesület pénztárához.

Ujból hangsúlyozzuk, hogy nem egyesületi tagok részére az előfizetési díj — baleset ellen való biztosítással együtt — havonként egy korona, negyedévenként három korona, félévenként hat korona, egész évre pedig tizenkét korona.

A figyelmetlen olvasókról.

A mult számunkban foglalt vezérczikk hatásáról számol be az alábbi levél, melyet kiváló érdekességénél fogva ehelyütt közlünk. A levél egész terjedelmében így hangzik:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Bizony már régen vártuk, magam is, mások is, hogy egyszer egy komoly szó jöjjön azokhoz az egyletbéli tagokhoz, akik nem hasznára vannak az egyesületnek, de csupamerő kárára. Mert ezeknek már a természetében fekszik, hogy mindig és mindent gáncsoljanak, szidjanak, ócsároljanak; azt is, amihez értenek, meg azt is, amihez nem értenek.

Az egyiket csak azért bántják meg szidják, mert nagyon is ismerik már. A másikat meg azért, mert nem tudják, vagy nem akarják észrevenni.

Sokszor tapasztaltam már mindazokat, amik a hetilapunkban a különféle olvasókról és a még különfélebb izlésekről szólnak. Nem tudom, ki írta azt a cikket, de úgy látom, hogy olyas valaki volt, aki ismeri az embereket.

Hát én nem tartozom és nem is tartoztam soha ama bizonyos figyelmetlen olvasók közé. Reám nem vonatkozik az ott foglalt egészséges leczkértetés; én bátran beszélhetek a dolgról.

Jelen voltam a multkoriban, amikor egy tagtársunk, nagyobb társaság előtt, kifakadt amiatt, hogy miért nem közli a lapunk a buzaárakat, meg hogy miért nem volt benne az, hogy milyen volt az idei pesti józsefnapi vásár? Hiába oktattam ki, hogy egy egyesületi és szépirodalmi közlöny nem lehet börzei tudósító — emberünket nem sikerült józabb belátásra birnom.

Hallottam egy másiknak a panaszát, hogy az ujság így, ahogyan most megjelenik, kicsiny nagyon, és abban minden héten legalább is annyi tartalomnak kellene lennie, hogy az egész hétre legyen az embernek mit olvasni.

Tudok egy harmadikat, akinek az fáj, hogy nincsenek benne képtalányok, egy negyediket, aki pöröl, mert a lap nem fejt meg az álmokat, egy ötödiket, aki Mátyás királyról nem olvasott még semmit stb. stb. Sőt még olyan is akadt, akinek nem tetszik, hogy nincsen benne a vasuti menetrend!

De ezek mind csak bolondságok. Komoly ember nem veszteget szót reájuk. Hanem amit tulajdonképen el akarok mondani, az

nem ilyenekre vonatkozik. Az már fontosabb beszámítás alá kerülő dolog.

Vita indult meg közöttünk ugyanis arra nézve, hogy közölje-e az egyesületi lap ama híreket, amelyek az egyleti életre vonatkoznak ugyan, de amelyek még csak tervezetek? Egyikünk azt vitatta, hogy az ilyeneket nem is kellene közölni, csak akkor, ha már mint tények, mint befejezett dolgok szerepelnek. Mert ha már előre közöltetnek, amikor még csak tervek, szándékok és semmi egyéb — könnyen nyújthatnak félremagyarázásra okot, felbuztatják a tagokat olyanokra, amik talán soha megvalósíthatók nem lesznek és mindezzel csak az éretik el, hogy elégedetlenség, nyugtalanság támad a tagok egy része között.

Ezzel szemben én azt tartom, — és úgy vagyok meggyőződve, hogy nemcsak a tek. szerkesztő ur, hanem a tagtársak többsége is osztani fogja nézetemet — hogy minél jobban vannak tájékoztatva a tagok az egyesületi élet minden mozzanatáról, annál nagyobb a bizalom az egylet, a vezetőség iránt. Nem árt az, ha a tagok nem csupán arról értesülnek, ami már megtörtént; hanem arról is, hogy mit hoz esetleg a jövő, milyenek a szándékok, a tervek az egyesület fejlesztésére vonatkozólag. Ellenkezőleg, én a magam személye szerint mindig igen nagy megnyugvással veszem, ha látom, hogy az egyesület vezetősége és annak választmánya nem pihennek tétlenül, hanem szorgoskodnak, tervelnek, keresik az utakat az egyletnek minél virágzóbbá tétele iránt; szóval vállvetve működnek mindannyiunk jóvoltának előmozdításán. Már pedig honnan, miből láthatnám én mindezeket jobban, mint a lapunkból? Én, aki vidéki ember létemre talán évekig sem jutok el a fővárosba és akinek az egyesülettel való egyetlen összekötő kapcsa ez a mi lapunk?

Nagyon jól esett nekem és jól esett minden ismerős tagtársamnak, amikor olvastuk a híreket, hogy miket akar az igazgatóság és miket akar a választmány. Csak rajta uraim! Az idő, a kor halad, haladjunk mi is! A viszonyok változnak, alakulnak — figyeljük meg jól őket és igyekezzünk hozzájuk alkalmazkodni! Ez az igyekezetünk legyen egységes, hogy erős is lehessen. De legyen egyszersmind őszinte, hogy bizalmat gerjeszzen. Az, hogy akadnak — hála Istennek, igen kevés számban — egyesek, akik nem képesek felfogni ennek a nyíltságnak szükségességét és nagy horderejét, az ne csüggeszzen el bennünket. Csak előre ezen az uton, mert a »Kitartás«-nál senkinek nem

lehet és senkinek nincsen is oka a titkolódzásra!

Ez az én meggyőződés, ebben a tudatban áldozunk mi a kölcsönösségnek filléreinkkel, a vezetőségnek bizalmunkkal!

Maradtam a tek. szerkesztő urnak

tisztelő hive

T—h G—r,
egyesületi tag.

A mai rabszolgakereskedés.

Századunk egyik méltó büszkesége, hogy a legkegyetlenebb embervásárnak, a rabszolgaságnak gátat tudott vetni. Amerikában, különösen az Egyesült-Államok nagy polgárháboruja óta, a rabszolgakereskedés teljesen megszűnt, s ma már. Brazília legújabb intézkedése óta, valóságos, jogilag is annak tekintett rabszolga nincs, habár a Khinából és Kelet-Ázsia más részeiből hozott kulik csaknem a régi rabszolgák helyét foglalják el. Hasonlóképp megszűnt a rabszolgakereskedés többé-kevésbé a többi világ-részekben is, s különösen az angoloknak nagy érdemül lehet tulajdonítani, hogy a rabszolgakereskedők üzelmeit a nyílt tengeren megfékezték.

Mindamellett a rabszolgakereskedés még nagyon messze van attól az időtől, hogy teljesen megszűnjék. Ma már jóformán csak Afrikára van korlátozva és igen csekély mértékben hatol át a Vöröstengeren és perzsa öblön át Ázsia mohamedán részeibe: de magában Afrikában még nagyon sok helyen virágzik ez a gyalázatos üzlet s évenként sok ezren lesznek annak áldozataivá. Teljesen megszűntnek Afrikában csak a déli területen tekinthető, hol a fehér lakosság — angolok, boerek — túlnyomó számban vannak, de habár a nagy fekete kontinens összes partvidéke, Marokkó kivételével, már európaiak vagy európai gyámság alatt álló bennszülöttek hatósága alatt áll a többi részéről ezt nem mondhatjuk. A portugálok, kik Dél-Afrika jelentékeny részén uralkodnak, névleg ugyan szabaddá teszik és védelmezik a területükre jutott rabszolgákat, de sohasem büntetik a kereskedőket és így azok működése jóformán háborítatlan, Franciaország birtokain, különösen Algirnak és Tunisznak déli Szahara felé eső részein szintén zavartalanul foly a kereskedés. A németek birtokán Kelet-Afrikában a rabszolgakereskedés egyik legnevezetesebb országútja visz át Zanzibartól a nagy tavakig és habár magában Kamerunban ismeretlen is, pár napi járóföldre a Niger vidékén már nagyban folyik az üzlet, valamint a Kongó felső részén. A rabszolgák nagyobb része Afrika belsejéből, a Csádtó és Zambezi közt fekvő vidékekről kerül, a fő piacok Marokkó, Zanzibar, Timbuktu, Kuka, Murzuk, Khartum és más nagy városok. Khartum elesése óta a Nilus völgyén át igen sok rabszolga jut Arábiába. Kevesebb, de állandó számu szerencsétlent visznek a keleti portugál területeken át Madagaskarba és a szomszéd szigetekre, különösen a Reunionban lakó kreol telepítvényekre.

A rabszolgakereskedők csaknem kivétel nélkül arabok, kik e czélből Afrikának európaiaktól alig látogatott vidékeire valóságos rabló-hadjáratokat vezetnek. Alig volt még utazó, ki ily rablókkal ne

találkozott volna, s többen közülök valóban megható képeket rajzoltak a szerencsétlen afrikai lakók sorsáról. A nyíllal és dárdával fegyverzett, meztelen vadakat lóháton járó s jól felfegyverkezett rabszolgakereskedők nagyon könnyen győzik le. Rendszeresen az ellenálló férfiakat leöldösik, a házakat felgyújtják s a többi lakókat, nőket és gyermekekkel együtt, gyakran heteken át vonszolják a piacokig, úgy hogy különösen az első napokban százával pusztulnak el. A kimerülteket és betegeteket nem szállítják tovább, néha agyonütik, de gyakrabban magukra hagyják a sivatagban, hol éhség és vadállatok pár nap alatt elpusztítják. Hiénák, sakálok s ragadozó madarak e czélből rendszeren utóikíserei szoktak lenni az ily karavánoknak. Johnston utazó beszéli többek közt, hogy egykor egy fiatal visszahagyott rabszolgát talált félholtan s úgy, hogy a hiénák az egyik lábáról majdnem teljesen leették a hust. A mohamedán háremek őrzésére szánt eunuchoknak rendkívül nagy áruk lévén, a rabszolgakereskedők portékáikat ily czélra is át akarják alakítani, a minek következtében ismét számosan pusztulnak el. Leggyöngédebben bännak még aránylag a gyermekekkel, kiknek megengedik, hogy a tevék vagy lovak hátaira üljenek, míg a többieket rendszeren összelánczolva, vagy nyakuknál fogva hasított fába szorítva korbácsütésekkel kergetik előre.

Oly esetben, midőn a rabszolgakereskedők hatalmasabb törzsekkel állanak szemben, cselhez folyamodnak. Néha kilesik azt, midőn a férfiak nagy része vadászaton van és éjjel támadva meg a falut, puskák ropogtatásával és másszerű pokoli zajjal oly rémületet okoznak, hogy a bennszülöttek ellenállásra is alig gondolnak s bizonynyal nem szervezkedhetnek. Néha egyes főnökök megvesztegetése által polgárháborút támasztanak a négerök között és a két veszekedő között ők, a harmadik párt lesz a győztes, vagy egyenesen a megvesztegetett főnököktől bizonyos számu rabszolgákat vásárolnak csecsebecsékért. Egyes kereskedők, Kimemeta, Jumba, Zebehr, Tippu-Tip ily módon egész vidékek felett souverain hatalommal rendelkeznek s nem ritkán történik, hogy szerencsétlen néger alattvalóikat viszik magokkal, hogy társaikra vadásszanak.

Megható szomorú képe van az ily rabszolga-karavánoknak, melyeket a partvidék felé hajtának. A nehéz favilla nyakukon, a hátul összekötött kéz, sokszor egész hosszú sora az összekötötteknek, a korbácsokkal ellátott felügyelők, eléggé mutatják első pillanatra is helyzetüket. Heteken keresztül nem jutnak fedél alá, eleségük nyomoruságos és igen gyakran még terheket is kell hordaniok. A családtagokat már utközben elválasztják egymástól, s mivel az utazás terhes és költséges, minden gyenge vagy valami testi fogyatkozásban szenvedő rabszolgát kimélet nélkül megölnék. Ha egyeseknek sikerül megszökni, a többi még kegyetlenebb bánásmódban részesül.

A harc az afrikai rabszolgakereskedőkkel még mindig nem kezdődött meg valójában. A nyugati partokon, a hol egymást érik az európaiak kereskedelmi telepei, rabszolgakereskedő ritkán mutatkozik ugyan, de az óriási területű belföldön az európai ember tehetetlen, Schweinfurth, Nachtigal, sőt Livingstone és Stanley is gyakran kényszerültek arra, hogy e kegyetlen emberek segítségét vegyék igénybe utazásuknál. Sokszor maguk a mohamedán fanatizmusokról híres rabszolgakereskedők azok, kik úgy

kenyerüket féltve, mint vallásos rajongásból, meggyilkoltatják a benső részekbe hatoló európaikat, a mint hogy Stanley is valószínűleg ennek a fajnak lett áldozata. A szudáni szerencsétlen hadjárat és Khartun elesése a rabszolgakereskedésnek épen a legveszélyesebb ponton új előnyöket biztosított. Legujabban Lavigerie bibornok lángoló szavakkal és nemes lelkesedéssel küzd az emberiség e szűgyene ellen és új nemzetközi keresztes hadjáratot sürget. De valószínű, hogy amint a régi keresztes hadjáratok nem voltak képesek Palaestinát megszerezni, ennek sem lenne semmi sikere. Az arabok Afrika belsejében nagyon szilárd alappal bírnak, összekötetésük nagy és hatalmukat csak akkor lehet megtörni, ha Marokkó és Zanzibar megszűnik önálló állam lenni s a Kongo felső vidékén s a nagy tavak környékén legalább is egy pár százezerre menő állandó európai lakosság lesz. Kétségtelen azonban, hogy addig is, míg ez bekövetkezik, évről-évre javul némileg a helyzet már az által is, hogy az európai ember Afrika minden részébe elhatol s a Kongón és a Tanganyika-tó vidékén lassankint élénk forgalom fejlődik ki. A rabszolgakereskedésnek, legalább jelen borzasztó alakjában, meg vannak számlálva napjai és eljő egykor az idő, midőn a szerencsétlen négernek millióit is embereknek fogják tekinteni.

Házasság vérrokonok közt.

A katolikus kánonjog a vérszerinti házasságot tudvalevőleg nem engedi meg.

Az a felfogás, melynek alapján a vérszerinti rokonok közti házasságok meg nem engedhetőknek tekintetnek, s mely szabály alól csak ikrek összeházasodása képez physiologiai okokból kivételt, főképp arra az elterjedt nézetre vezethető vissza, hogy ily házasságok betegségek csiréit viszik be a születendő gyermekek szervezetébe, akik rendszeren gyöngék, idomtalanok és szellemileg visszamaradtak lesznek. Ezzel a kérdéssel újabban sokat foglalkoztak a természetbuvárok, de kutatásaik egyetlen egy támpontot sem nyújtottak az érintett nézet igazolására, úgy hogy a vérrokonok közti házasságok káros voltának alapossága teljesen megdöntöttnek tekinthető.

Még jobban megdőlt ez a vélemény, ha a történet tanúságai világánál tekintjük, amikor arra a meglepő eredményre kell jutnunk, hogy az ó-kor népeinél, a régi Görögországban és Rómában az ily házasságok mindennapiak voltak és a legcsekélyebb feltűnést se keltették. Sőt az egyiptomiaknál a testvérek közti házasságot sem találták az erkölcsi fogalmakba ütközőnek; maga Kleopátra is ily testvérházasság gyümölcse volt, anélkül hogy ez eredete káros fizikai visszahatással lett volna akár szépségére, akár értelmiségére. Megállapított genealogiai táblázatok mutatják azt is, hogy a Ptolemeusok majd mindig legközelebbi rokonságaikba házasodtak bele, holott tudva van, hogy e család tagjai sem rövid életűek, sem terméketlenek, vagy gyöngye értelmi képességük egyáltalán nem voltak.

Perzsiában sem volt valami szokatlan dolog a testvérek, sőt a szülők és gyermekek közti házasság sem, mert Plutarch egyenesen Nagy Sándor érdeméül tudja be, hogy az ily házasságokat megszüntette. Mindamellettt éppen Nagy Sándor idejében történt, hogy Sysimithres bactriai satrapa saját anyját nőül vette s vele két gyermeket nemzett. Ép

úgy tény Mausolus cariai satrapa házassága is nővérel, Artemiziával. Ugy látszik, más népek is átvették ezt a szokást a perzsáktól, legalább görög kutfók szerint a parthusoknál, médeknel, babyloniaiaknál, mezopotamiaknál és assyroknál elterjedt szokás volt a fiúnak saját anyjával lépni házasságra, míg Észak-Afrika lakói, a thebaiak, arabok és aethiopok nővéreiket szokták volt nőül venni s ez a phöniciáknak is meg volt engedve.

Tisztultabb erkölcsi fogalmakkal bírtak a görögök, kik a vérrokonok közti házasságok szabadságát már korántsem terjesztették ki annyira, mint az elősorolt népek, az anya és fia közti házastársi viszonyt meg épen elítélték, csak a féltestvérek közötti házasságot fogadták el. Így Mnesiptolema, Themistoklesnek második házasságából való leánya, féltestvérehez, Archeptolishoz ment nőül, Kimon pedig Elpinike féltestvérét vette nőül. Cornelius Nepos is megjegyzi egy helyt, hogy ily házasságok tökéletesen törvényesek és indokoltak.

Ha a görög mythológiát a görög erkölcsök és szokások tükrének tekintjük, akkor még tovább mehetünk és azt mondhatjuk, hogy a legősibb korban a görögök sem riadtak vissza a testvérek közötti házasság gondolatától. Jupiter nemcsak férje, de fivére is volt Junónak, valamint az egyiptomi Osiris isten is Isisnek. Nem lehetetlen, hogy e szokások azon egyiptomi gyarmat révén kerültek Görögországba, mely Athént megalapította; legalább Jupiter példája nem áll egyedül s Oceanus is Thetis nővérét vette feleségül, akitől sok gyermeke született.

Nagybátya és unokahug közötti házasság sem ritka dolog a görög mythológiában. Alcinous bátyja leányát, Aretét vette nőül, s Andromeda nagybátyjával, Phineussal lépett házasságra, sőt atya és leánya közti vérszerinti egyesülésről is van szó a görög mythológiában s ily házasságból eredt a legszebb férfi, Adonis is, Myrrha és Kyniras fia.

Mindebből távolról sem következik, hogy modern erkölcsi fogalmainkkal bármi uton összeegyeztethető volna a vérszerinti rokonok közti házasságnak oly mérvű kiterjesztése, mint az előadott példákban láttuk, de fontos e történeti visszatekintés annak megállapítására, hogy ily házasságok, bármely rokonsági fokon s akár föl-, akár lemenő ágon történnek is, legkevésbé sem foglalnak magukban semmi olyast, ami rejtett betegségek átöröklését vonná maga után, vagy a fajfenntartás érdekeit bármily alakban veszélyeztetné. Maga Darwin statisztikai uton próbált bizonyítékokat gyűjteni a vérrokonok közti házasságok természetéről, de semmiel sem látta igazolva azoknak ártalmasságát.

Egyike a kérdés újabb vizsgálóinak, az angol Huth, egyebek közt az állattenyésztés terén tett tapasztalatait is belevonta érvei körébe, melyekkel a vérrokonok közti házasságok mellett szűll sikra. Szerinte az összes tenyészállatok körében tett kísérletei sem jogosítják fel arra, hogy a vérszerinti párosítást föltétlenül károsnak tarthassa. Véleménye oda megy ki, hogy csupán praktikus szempontok kell hogy legyenek azok, amelyek a vérrokonok közti házasságok megengedhetőségét eldöntik. Így például, ahol a rokonsági viszony nagy korkülönbséget hoz magával, mint nagybátya és unokahug közt rendszeren, ott a házasság eltiltandó; szintugy testvérek között, ellenben első foku unokatestvérek közötti házasságok minden aggály nélkül megen-

gedhetők, mi több, kívánatosak is, mivel a családtagok ez esetben teljesen ismerik egymást és tudják, melyik beteg és melyik egészséges. Szintugy eltiltandónak tartja Huth a mostoha szülők és mostoha gyermekek közti házasságokat, ellenben semmi akadályt nem lát természetesen mostoha testvérek egyesülésében.

M—ó.

A madarak nyelve.

(L.) A »Vadászat és Halászat« című francia folyóiratban igen érdekes dolgokat ír egy Quersin M. nevű tudós. Azt hisszük, hogy szívesen veendik olvasóink, ha e megfigyeléseket — habár csak rövid kivonatban is — ismertetjük.

Az apró madaraknak — írja Quersin — legnagyobb ellensége a szarka és a szajkó; az előbbi különösen ügyes és ravasz; folytonosan figyelemmel kíséri az apró madarak jövését, menését, s így felfedezve fészkeiket, feltöri tojásaikat, vagy megessi kicsinyeiket.

E két madárnak esküdt ellensége vagyok és már évek óta elkeseredett harcot folytatok ellenük; a vadászat elég mulatságos; elrejtőzöm a sűrű bokrok között s könnyű, zajtalan fegyveremmel egy év alatt 284 darabot ejtettem el közülök.

Rejtekhelyemből egy kis hangszerral hívogatom őket; némelyek távolabbról, mások egész közelből felelnek a hívásra. Amint összegyülekeznek, egy-néhányat lelövök közülök; egy alkalommal 36 darabot ejtettem el egy ülés alatt.

Néha csak megsebesítem őket. ezeket azután kergetem. Ha véletlenül egy-kettő elmenekül, s vissza megyek rejtekhelyemre, hogy újra hívogassam őket, ekkor a sebesült hangos, jól kivehető kiáltással figyelmezteti a közeledőket, hogy ne jöjjenek ide, mert már ő is megjárta; nem is jön egy sem. Ez alatt a szajkók, fenyőmadarak, rigók és más apró madarak továbbra is nyugodtan röpködnek körülöttem. Ebből kétségtelenül látható, hogy e többi madarak nem azt a nyelvet beszélnek, amelyet a szarkák.

Ha egy szajkó észrevesz, azonnal hangos kiáltással riogatja társait; de ennek a szavát sem értik meg a többi madarak, melyek a harsány kiáltás dacára is félelem nélkül közelednek rejtekhelyemhez, míg a figyelmeztetett szajkók közül egy sem jön felém.

Háborut folytatok a verebek ellen is, melyek lepusztítják kertemben a cseresznyét és a szőlőt. Igen nagy mennyiségben vannak vidékünkön; sok ezret lelöttem már közülök, de talán mégegyszer annyit meg is sebesítettem vagy elhibáztam. De ismernek is ám jól, úgy hogy alig tudok egyet-kettőt puskavégre kapni közülök. Amint egy meglát, azonnal vészkiáltást hallat s elrepül, vele menekül az egész csapat. De a pintyókék, csizék, sármányok és a többi apró madarak nem menekülnek el. Miért? Mert ők más nyelvet beszélnek s így nem érthették meg a veréb vészkiáltását.

Hát a varjuk miért várják be a fegyvertelen embert, s miért menekülnek az elől, aki puskával közeledik feléjük? Azért, mert ők is megértik egymár beszédét; mert a nagyszülők megtanították gyermekeiket, ezek pedig unokáikat arra, hogy mi a fegyver, és hogy attól menekülni kell. Fegyvereink folytonos tökéletesítése bizonyára arra fogja bírni őket, hogy a jövőben még hamarabb szálljanak fel előlünk.

Nézzük csak meg a kis fecskét, mely alighogy haza ér, sárfészket épít ereszünk alá. Ha leverjük a fészket s már közeleg a tojás ideje, a többi fecskék azonnal segítségére sietnek s az egyesült erővel újra felépített fészkekbe a szorongatott madárka sietve lerakja tojásait: kétséget nem szenved, hogy megmagyarázta társainak, barátainak, hogy felette sürgős a fészkek felépítése, mert igen reá érett a tojás. Órákig elcsicseregnek ablakaink alatt e kedves kis madárkák; hogy e csicsergést ők meg is értik, s hogy beszélgetnek együtt, azt tagadni alig lehet.

Hiszen amikor az indulás, az elköltözködés ideje elérkezik s a házak tetején ezrével összegyűlnek, kétségtelen, hogy hangos csicsergés közben az utazás tervét és idejét beszélgetik meg, s hogy a nagy utra nézve az öregek, a tapasztaltak tanácsai után indulnak el.

Ha madárfészkekhez közeledünk s akarunk ellenére is elriasztjuk a fészken ülő anyát, az csendesen, egy hang nélkül repül tova, ha még csak tojások vannak a fészkekben. De ha a kicsinyek már kikeltek, az elriasztott madár hangos kiabálással folyton körülünk és felettünk repdes. Csalódnánk, ha azt hinnénk, hogy e kiáltásokkal minket akar elriasztani: ellenkezőleg, kicsinyeit figyelmezteti a veszélyre, s azok meg is értik anyjukat, mert csendesen összebujnak a fészkekben, s egyetlen hanggal sem árulják el rejtekhelyüket.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A kecskeméti vasuti árva ház céljaira ujabban a következő adományt vettük:

Kovács János, máv. pályafelv.. Bélabánya ...	— 60
A lapunk 45. számában kimutatott összeg ...	402.92
Eddigi összes gyűjtésünk	403.52

Meghívó. A Sátoralja-Ujhelyen alakult »Kirtás-Társaskör« f. évi november hó 17-én délután 4 órakor a Magyar Király szálloda nagytermében *rendkívüli közgyűlést* tart, melyre a helyben, valamint a közeli vidéken lakó tagtársak, szintugy a kör ügyei iránt érdeklődők ez uton is meghivatnak.

Vörös kastély. Érdekes épületet bontanak le most Párisban, a rue Galande-i vörös kastélyt, a világváros nyomorultjainak e palotáját, melyet maguk közt nyaktiló-nak is neveznek. A földszinten három helyiség volt: egy óriás, udvarra nyíló, éjjelnappal sötét terem; egy kisebb, melyben gázzal világítottak s egy egészen kicsi, ablaktalan czella. Az elsőben csavargók szundikáltak, a másodikban az érdemesebb gazemberek ittak és kártyáztak, a harmadikban a holtrészek aludtak.

Téli este, mikor havazott Páris fölött, olyankor kellett megnézni a nyomor e tanyáját. Mintha kemenczébe lépne az ember. Egy szinig töltött roppant vaskályha izzik a nagyteremben: mindenféle padok asztalok s azokon mintha megannyi szennyes batyu henteregne, nincs ott emberi alakja senkinek, úgy összebujtak; ennek a gyomrán amannak a feje, egymás hóna alatt melegesznek, olykor morognak, de nem szól egyik sem. Néha-léha, midőn ordítás hallatszik a szomszéd szobából, riadtan szökik talpra egy-egy alak s a félhomályban látni dult arcát, örületesen meredő szemét . . . aztán visszaruskad

helyére. Emésztő nehéz szag, keveréke a dohány-nak, lugnak és pálinkának.

A csarnok mélyében, az ablak előtt a pénztár. Ott trónol a gazda, Pierre Trolliet, egy pamut alsó- ingben izzadó óriás, fején, keresztbe, a hagyományos sipka. Garasos szivar lóg a fogai közt s hegyeseket köpköd. Mellette, jól a kezeügyében, két bikacsek, egy természetesebb, melyek közül a tárgyalásra kerülő eset súlyosabb vagy enyhébb jellege szerint válogat. Az asztalfiókban töltött revolver. Akár valamely állat- szelidítő, olyan az élete, sohase biztos, nem mar- czangolják-e szét, mert rettenetesen gyűlölik; legé- nyei professzionátus birkozók s így hát csak elbánik valahogy a menaszériájával.

Az első emeleti helyiséget Szenátus-nak nevez- ték el. Ott hajnali két óráig tizenöt centiméért hor- tyoghatnak a vendégek, nem zavarják őket, csak olykor egy-egy nyomoruságra kíváncsi látogató, a kitől aztán borraivalót szed a gazda. Két órakor Trolliet fölesavarja a pislogó gázlángot s elordítja magát: Talpra! . . . Mintha a harcztéren járnánk, mintha megannyi tetem heverne rakáson; álmuk hallotti mély, hörgésük végvonaglás; a mint hirtelen fölriadnak, olyanok mint az ájulásból tápázkodó sebesültek; tétova tekintettel bámészkodnak, de a világosság bántja szemüket s lesütött fővel kupo- rodnak helyükre, ahol mindeneke előtt, ösztönszerű- leg vakarózni kezdenek. Rajta! rajta! biztatja őket Trolliet gazda s köp egyet, a miben leírhatatlanul rettentő megvetés nyilvánul. Fölkelnek mindnyájan. Olyik, tisztább természetű, valami ócska ujságpapirost hozott maga alá lepedőnek, azt hajtogatja össze, hogy magával vigye; másik egy zsákból mészik ki. . . Szó nélkül vonulnak le a lépcsőn, görnyedten, le- horgasztott fővel, hátukon a bűn vagy a szerencsét- lenség terhe s mennek ki a havas utcára. A kapu előtt néhány rendőr ügyeli őket. Az utcán dideregyve oszlik szerte a szomorú procezczió: hová mennek? Egyesek a vásárcsarnok felé tartanak, hogy az el- hajjgált zöldség között kotorásszanak valami harapni való után, vagy hogy napszámba állván, néhány garast keressenek; mások csavarognak reggel ötig, midőn leveshez juthatnak a Szent-Anna menedék- helyen, hogy azután a templomokba bujjanak meg. . .

A gazda, Trolliet, ezalatt egy cseber forróvizet önt szét a padlón s fölsurolja.

A földszinten van a halottak terme, undok, sötét pincze, nagyrészt öreg emberek huzódnak meg benne. A fiatalság a nagyteremben az ugynevezett szalónban tartózkodik, melynek falait kezdetleges festmények díszítik, holmi mezők, templomtornyok, patakos vidék s egy hid, melyen násznép vonul át. . . Félelmes suhanczok pálinkáznak és kártyáznak ott s köztük fehérnép is akad. . .

Most hát vége a kastélynak. Trolliet mint vagyonos ember vonult nyugalomba s majd csinos hozományyal adja férjhez leányait.

(L.) **Az első hálókocsi.** A Pullmann György híres amerikai mérnök által feltalált hálókocsik már több mint 40 év óta szaladgálnak a vasuti vonalokon. Ezek közül a legelső, melyet zseniális alkotója *Pionir* névre keresztelt — most került megérdemelt nyu- galomba. Ez a kocsi egyébként is történeti nevezetes- ségre tett szert, mert 1865-ben a meggyilkolt elnök- nek, Lincoln Ábrahámnak testét szállították rajta. Ez a temetési vonat azért is nevezetes volt, mert óránként 140 kilométer sebességgel futott. A kubai háboru alatt sebesült-szállító kocsivá alakították át,

de azt megelőzőleg 25 évig Chicago és St.-Louis városok között közlekedett, s a Pullman hivatal- nokai által vezetett pontos följegyzések szerint ezen idő alatt 5 köztársasági elnököt, hét alelnököt, és 143 kormányzót szállított. Évenként 45000 kilométert futott be, és 1860 márczius hónapjától kezdve 40 év alatt összesen 2 és fél millió ember utazott rajta.

(L.) **A majom származása.** *Darvin*, a híres természettudós, egy hosszú életem keresztül folyta- tott tudományos kutatások után kimutatta, hogy az ember a majomtól származik. Egy *Hoeckel* nevű német tudós megfordítja e teoriát, s azt állítja, hogy tulaj- donképen a majom származik az embertől.

Hogy a világtól, a forgalomtól teljesen elzárt kisebb faluk lakócai folytonos egymásba házasodás folytán elsatnyulnak, elcsenevészednek, azt igen jól tudjuk, de hogy annyira elvaduljon és elbutuljon egy embertörzs, hogy majom legyen belőle, azt már még Hoeckel urnak sem hisszük el.

Bevallja különben a jeles tudós, hogy teoriája egy maláji néphagyományon alapszik. A maláji asz- szonyok mesélték neki, hogy hajdanában két kis gyermek az őserdőkben eltévedt, s nem tudván haza találni a vadon gyermekei lettek; gyökerekkel, gyümölcsökkel táplálkoztak; éjjelre a fák tetején kerestek oltalmat és menedéket, s ezeknek leszá- mazóiból keletkeztek a majmok.

Okos kutyák. Nem új dolog, hogy a kutya okos állat. Némelyik olyan értelmes, mint az ember, csak éppen beszélni nem tud. Számtalan példa bizo- nyítja a kutya rendkívüli okosságát és a példa közül sok igazán meglepő. Hogy a vadászemberek hihetetlen történeteket tudnak a kutyák okosságáról, régi dolog, de még ezek a vadászemberek is el fognak csodál- kozni a következő példákon a melyeket egy német- országi ujság irt meg. Egy épülő ház harmadik emeleti állványán egy kőműves reggelizett. Reggeli- zés közben a szerencsétlen ember lebukott és az állványon maradt a reggeli maradványa, egy darab kolbász, melynek vége lelógott. Az utcáról sokaig nézte a lelógó kolbászdarabot egy kis pincsi-kutya. Nagyon vágyodott a jó falat után, de bizony az nagyon magasan volt. Egyszerre arra haladt egy olasz ember, aki kis léggömböket árult. A kis kutya hirtelen ráugrik az olasz ember hátára, elharapja a zsinórt, a melylyel az olasz ember a léggömböket tartotta és a zsinór végét a szájába fogva, az elröpülő léggömbökkel a magasha vitette magát. A mikor a léggömbök könnyű terhükkel a harmadik emeleti állvány fölé jutottak, a kutya elbocsátotta a zsinórt és leesett az állványra. a hol nagy nyugalommal fölfalta a kolbászt. A kutya okosságának kétségtelen bizonyítéka a következő eset is. Egy kutyát betanított a gazdája, hogy a kiadóhivatalból minden reggel hozza el az ujságot. A kutya ezt hűségesen meg- tette. Nemsokára az az ujság estilapot is adott és most megtanította a kutyát, hogy délután is elmen- jen a kiadóhivatalba az estilapért. De megtörtént az a furesa dolog, hogy a kutya este is mindig reggeli lapot hozott. Utána jártak a dolognak és kiderült hogy az okos kutya, mert nem akarta a nagy utat napjában kétszer megtenni, reggel két ujságot vitt magával. Az egyiket átadta gazdájának, a másikat elrejtette és csak este adta oda, mintha akkor hozta volna a kiadóhivatalból. Lám, ilyen okos állat a kutya és még csak azt kell megje- gyeznünk, hogy ezek a példák a németországi ujság április elseji számában jelentek meg.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Az áruló.

Regény.

— Irta: M. Z. —

(Folyt.)

Az iménti örömrivalgást pillanat alatt halotti csönd váltotta fel. Charlie Lockwood halála — amely név alatt a jelen voltak legnagyobb része John Friendet ismerte — láthatólag megdöbbentette mindannyijukat.

Mert ez a czimbora is azok egyike volt, akik ebben a züllött társadalomban előkelő szerepet vittek és akik — jó pénzért minden dologra hajlandók és alkalmasak voltak.

— Igen, meghalt — ismétlé Taylor. Utközben tudtam meg, Pretóriából errefelé jövet. Valami merész kalandba vágott — nos, és otthagya a fogát. Nem hittem volna, hogy úgy lövesse agyon magát, mint egy buta veréb. Már pedig ez történt vele egy farmon, arra lent, Bothsabel tájékán. Magának akarta megszerezni a farmot, persze a mi tudunk nélkül. Hanem nagyon sok puska volt a házban s a feketéi megugrottak, ő meg a fűbe harapott. A feketék egyiktől értesültem az egész dologról.

Bob meglökte könyökével társát, Fredet.

— Hallod, a zsvány, hogyan mosakodik — sugá Fred fülebe. Mintha bizony nem ő uszította volna belé a szegény Charliet ebbe a kalandba. No megállj gazember! Úgy veszem észre, hogy nem ok nélkül történt a dolog.

— Igaz, Taylor — szolt most közbe a kalandorok egyike — nem vettél észre valami gyanus mozgalmat a burok között? Nem találkoztál köztük nagyobb tömegekkel?

— Miért kérdezed? — üté el a kérdést Taylor, miközben szemei szuró tekintettel szegeződtek a szólóra.

— Csak azért, mert minden jel arra mutat, hogy a burok valamit sejdítenek, sőt talán bizonyosat is tudnak. Akaszszanak fel engem, ha a szombatra tervezett csetepaté nehezebb nem lesz, mint ahogyan gondoltuk. Én legalább tartok tőle, hogy meleg napunk lesz.

— Olyan vagy, mint a varju, amelyik örökösén csak veszélyt károg. Ugy látszik, hogy megijedtél egypár rongyos bur látásától. Katonáink legkésőbb pénteken körül fogják Lydenburgot, azontul innen emberi lélek se ki, se be. Szombaton pedig végezzünk ezekkel a lomha parasztokkal. Halljátok a tervemet.

A kalandorok összebujtak Taylor köré és feszült figyelemmel hallgatták annak halk hangon előadott haditervét.

*

Ahogy Maston a csapszékéből kilépett a sötét éjszakába és kedvetlenül indult ideiglenes lakása felé, mely az egyik közeli, ugynevezett vendéglőben volt megválasztva, valaki egyszerre csak melléje szegődött és elfojtott hangon nevével szólította őt. A helyzet rendkívülisége, az idegennek ismeretlen és mégis ismerősnek tetsző hangja annyira meglepték Mastont, hogy egy percig alig tudott szóhoz jutni.

— Gondolom, hogy a sötétben nem ismer reám. Hanem ha megmondom nevemet.

— Tényleg ön lenne az, Lebordier ur? A hangjáról gondolom . . .

— Igen, kedves Maston, én vagyok . . . De ez nem az a hely, ahol két régi jó barát bizalmasan beszélgethetne egymással. Jőjjön az én tanyámra.

Szó nélkül tettek meg egy jó darab utat, amíg egy farm elé értek, amely farm közelében volt Lebordiernek a lakása, egy primitív tákolmányú deszkabódében.

A szerény mécses világánál azután hozzákezdtek, hogy alaposan végignézegessék, töviről-hegyire kikérdezzessék egymást.

Volt mit beszélniök. Sőt Mastonnak még nézni valója is akadt, mert bizony az ő Lebordier barátja ebben a mostani állapotában mindennek inkább látszott, csak nem a híres párisi világfinak.

Először Lebordier beszélt el a maga rejtélyes eltűnésének okát és körülményeit. Megtudta ebből Maston, hogy barátja mily örületes szerelmmel viseltetett Mistress Baxton iránt — akit viszont ő maga csak megvetni tanult. Megtudta azt is, hogy Lebordier céltalan bolyongással töltötte idejét a vadonokban, vadászgatva minden terv, minden cél nélkül mindaddig, amíg valami Veelderer-féle farmra kerülve, annak gazdájától megtudta, hogy az angolok mily gaz támadásra készülnek alattomban a burok ellen. Most már volt célja az ő kalandozásának is. Eltökélte magában, hogy minden erejével, tehetségével támogatni fogja ezt a szegény, de becsületes, elnyomott népet és ha kell, még vérét is áldozza értük. Veelderer gazda fiaival együtt indult el Lydenburg felé és mig azok a körülfekvő búr tanyákon rejtőzködnek sok más társukkal, várva a készülő merénylet kitörését, addig ő rongyos ruhában beállott napszámosnak a kalandorok bányamunkájához, hogy megfigyelje azok viselkedését, kikémlelje szándékaikat. Szombat estére van tervbe véve a nagyszabású verekedés, melyet angol katonák fognak az övéik javára eldönteni, hogy azután saját kormányuk számára lefoglalhassák az aranyban és gyémántban oly nagyon gazdag ezt az egész területet. A burok szerencsére értesülve vannak a tervről és az a gazság, ha Isten is úgy akarja, nem fog sikerülni az angoloknak.

Maston egyenes és becsületes lelkének végtelenül jól esett az a tudat, hogy a véletlen útján milyen nagy szolgálatot is tett ő a burok ügyének, mikor abban a bizonyos pretóriai szobácskában a rut cselszövést kihallgatta s a rendőrfőnökkel közölte. Hálálkodott lelkében az Urnak, de nem tartotta szükségesnek, hogy eldicsekedjék vele, milyen nagy szerepe volt neki ennek az ármánynak kitűzésében. No azt meg még kevésbé látta szükségesnek, hogy Lebordier barátját figyelmeztesse, ki az a mistress Baxton, a kit ő oly örületesen megszeretett; milyen elvetemedett kalandornak megvetésre méltó szeretője. Csak ennyit válaszolt tehát:

— Megtudtam Pretóriában, hogy azt az embert azzal az asszonynyal, ha meg akarom találni, Lydenburgba menjek. Eljöttem, mert csak ők adhatnak felvilágosítást gyermekem felől. Ha a napokban esetleg hírét hallaná valami John Friendnek vagy amint magát ujabbán nevezi a gazember, Charlie Lockwoodnak, hát nagy hálára kötelezne vele, ha ezt nekem megmondaná.

Az ajtón kopogtatás hallatszott.

— Ki van kint? — kérdé Lebordier.

— Mindent a hazáért — volt a kívülről adott válasz, mire kinyílt az ajtó s azon több, állig fegyverzett bur férfi lépett be.

(Folyt. köv.)

Már késő.

Ha meghalok ne sirassál engem,
Kaczagásod százszor jobban értem,
Addig is míg kedves volt az élet,
Kaczagtál s én imádtalak téged!

(Népdal.)

A késői holdvilág is besütött már bágyadt sugaraival a Marczell szobájába s ő még mindig ottan ült íróasztalánál, fejét két kezébe hajtva. A multakon merengett. Mint valami szomorú árnyékek tüntek fel lelki szemei előtt egyre-másra a régi emlékek, melyeket nem sikerült elmosni a feledés hullámainak az emlékezet göröngyös partjairól.

Tehát a kis Klára csakugyan menyasszony lett! Szinte nem akarta elhinni, hogy azok az édesbus, sötét nagy szemek, melyek eddig csak az ő megjelenésénél csillogtak fel méléző fényökben, és egy elképzelt boldogság megvalósulásáról regéltek neki — most már egy másnak, egy idegennek ragyognak.

Vagy talán ő csalódott bennök? S az az egész tündérmese, melyet ő kiolvasott a sötét csillagokból, csak egy báléji álom lett volna?!

Maga előtt látta őt, karesu alakján könnyedén omlott végig a fehér csipkés ruha, vállain egy pipacs-csokor, hajába is egy piros virág szurva, s kezében is két élő pipacsvirág. S mintha most is hallaná, amint mondja: »ez a férfi szerelmének a jelképe«.

»Oly rövid ideig tart csak a maguk hűsége, mint ennek a kis pipacsnak élete. Egy lehellet már elég arra, hogy lehulljanak a pirosan lángoló szirmának levelei.« Igen, így szólt nevetve a leány, miközben odanyújtá neki az egyik virágot, s ő hirtelen megfogta a leány kezét.

»Adja nekem bárónő e pipacsot, s higgye el, van még férfi, kinek szerelme tovább tart, mint egy báli éjszaka. Beleegyezem abba is, hogy az én hűségem állandóságát jelképezze e virág, mert úgy meg fogom azt őrizni, hogy évek multán is megmutathassam magának, suttogá ő halkan s ezzel tárczájába rejté a pipacsot.

Most egyszerre keresni kezdé. »Hol is van csak? Itt kell lennie íróasztalomban.« Gyorsan gertyát gyújt, idegesen kinyitja a kis fiókot, s kihuzza; mindjárt fölül talál egy kis dobozt. 1900. febr. 2. van reá írva s benne egy piros virág. A Klára pipacsa.

Szegény kis Klára! mily édes volt, midőn egyszer a bálban a gyors galopptól elaléltan szinte feküdt karjaiban, s ő érezte kis szívének forró, lázas lüktetését, míg göndör fejcskéje egy, vagy talán csak fél másodperczig ottan is nyugodott az ő vállán, s a mindkettőjük által használt parfüm bódító illata egészen elvette az eszüket.

Óh csak ragadta volna akkor el magával azt az imádatra méltó kis teremtetést; mily boldog is lett volna vele — gondolá. De egyszerre mintha könnyü léptek zaja közelednék, egy puha kis kezét érez vállain, s ez érintésnél egy bizsergő, andalító

zsibbadás fut végig egész testén. Marczell, egyetlen Marczell! — sugja egy édes hang fülébe, s szinte érzi a meleg, forró, érzelmittas lehelletet, amint az a valaki lehajol hozzá. Összerezzen, körültekint szobájában, de nincs senki, hisz csak ő magában van. Csak látomány volt az egész.

Idegesen áll fel íróasztala mellől. Ej! nem akarok többé reá gondolni, hisz elvehettem volna, mire való most ez az ábrándozás?! — mormogja Marczell, mig fel s alá sétál szobájában. De nyugtalansága nem szünik, mintha mindig magán érezte volna függni azokat a mesésen bus, nagy szemeket. Midőn a bál után elváltak, olyan fájoan suttogá Klára utoljára: »Isten Önnel!« Marczell akkor több hónapra elutazott, nem váltotta be ígését, hogy látogatást tesz náluk, s mikor visszajött, Klára már menyasszony volt. Pedig ő szereti, imádja most is. talán még jobban mint valaha, azt a sötétszemű kis leányt. Egy perczig gondolkozik, aztán előveszi kalapját, felöltőjét, s íróasztalához lépve, kiveszi a kis dobozt, melybe a virágot tette. »Elviszem neki a virágot; el kell hinnie, hogy mily forrón szeretem, ha meglátja, mily jól őriztem meg, s ha szeret, akkor még nem késő« — gondolja Marczell, s telve reményekkel, egészen megkönnyebbülve lép ki az utcára. A fagyos hó fel-fel sir léptei alatt; a holdvilág ságarainál a frissen esett hó csillagokat kápráztató fényben ragyogott, de ő nem törődik semmivel, csak egy vágytól van áthatva, egy vágy tölti be egész valóját: azt visszanyerni — ami tulajdonképen sohasem is volt az övé.

Egész felhevülten, lázasan kopogtat a jól ismert kis szalonnak ajtaján. Lassan benyit, de üresen találva a szobát, tovább siet, s szinte félve huzza félre a benyiló függőnyeit. De megdöbbenve áll meg. Ott látja Klárát egy kis kereveten ülve, amint egy ismeretlen férfi szenvedélyesen ölelgeti és csókolgatja. A függönyrojtok kisiklanak kezeiből e jelenet látásánál, a kis benyilóban pedig felcseng Klára dévaj, gunyos kaczaja.

Mint egy démonok által üldözött ember siet ki abból a házból, mely pár percz alatt boldogságának sirhalmává lön; lassan-lassan tántorog tovább a hideg holdvilágos éjben.

»Aki így tud szeretni, az nem boldogtalan« — mormogja halkan, s a kis doboz a piros virággal kisiklik kezéből, összetörve széjjel hull a földre; mintha az ő megsebzett szívéből csurogtak volna ki e nehéz vérescseppek, úgy tüntek fel azok a lángvörös, összetörött virágok a fehér fagyos hóban.

Egy kávéházból kihallatszik egy bus, kesergő magyar dalnak fájó dallama, de mit bánja ő azt most, azt a szerelmes, édes dalt, mit máskor úgy szeretett hallani, most, mikor az ő fülében mindig csak az a gunyos, dévaj kaczaj cseng tovább. S a hegedü is, mintha nem is azt az ismert dalt játszaná, hanem egyre-egyre csak azt az egyet zokogja fájoan: »De már akkor késő lesz« . . . S ki tudja, vajjon az a kaczagás nemcsak palástolója akart-e lenni egy vérsz, sebzett szív sirásának; hisz Klára a tükörben látta belépni és távozni Marczellt és csak azután kezdett el kaczagni, s csak egyre kaczagott, kaczagott!

Zulima.

Házi béke.

Az éjszaka mély csöndjében s a kék szoba szelid nyugalomban a fal óra egyhangú ketyegését hirtelen az óra ütése szakította félbe. Lujza reszketett, mikor azt hallotta, hogy az óra hármát üt.

— Három óra! És ő még nincs itthon!

Kiugrott az ágyból s átment a férje szobájába; hátha talán már hazajött s lefeküdt, anélkül, hogy a feleségét fölébresztette volna?

De már a küszöbről látta, hogy az ágy érintetlen, látta, hogy a szobában nincs senki. Már előre tudta, hogy ez így lesz; hiszen máskor mindig észrevette, mikor a férje hazajött!

Lefeküdt tehát ismét, de csakhamar felült az ágyban s hallgatózott. Éppen befordult egy kocsis az utcásarkon s a kapu előtt úgy elhallgatott a zörgése, mintha az egész kocsit elnyelte volna a föld.

Lujza ismerte már ezt a zajt, tudta, hogy most mindjárt be fog csapódni a kapu, aztán feljön valaki a lépcsőn s megfordul a kulcs a zárban, s aztán, mint már annyiszor, ismét azt fogja látni, hogy a férje odajön az ágyhoz, föléje hajol s rámosolyog. És mindig dobogott a szíve, noha ehhez a hosszas várakozáshoz már hozzá volt szokva. Bizonyos volt benne, hogy a férje szereti őt és hű hozzá, de más borzasztó dolgok is történhettek vele...

Csakugyan feljött valaki a lépcsőn, — csikorogott a kulcs a zárban — valaki a szomszéd szobában ledobta a kabátját s eldobta a czilinderét... Már előre tudja, hogy azon az ajtón, mely most mindjárt ki fog nyílni, a düh jön be, a kétségbeesés vagy talán a tönkrejutás...

De az asszony már előre tudta, betanulta, hogy mit fog tenni. Szeliden így szólt a férjéhez:

— Későn jössz haza.

Szemeivel kérdőleg, szuróan nézett a férjére; látta, hogy a szóke bajusz alatt remegnek az ajkak s ebből egyszerre megtudott mindent:

— Vesztettél?

A férj leült az ágyra s játszott gyűrűivel.

— Valamicskét. Egy kis idő óta különösen nincs szerencsém.

— Istenem, minek is játszik az ember, ha anélkül oly boldog lehetne! És sokat vesztettél?

— Nagyon sokat.

— Hát mennyit?

— Erről majd holnap beszélünk, most aludjál.

— Nem tudok aludni. Tudod, hogy kezdek félni tőled? Mondd meg a valót; jobb, ha mindent tudok... Mondd édes, mennyit vesztettél?

— Szép pénzt vesztettem! Elég, ha holnap megtudod...

— De én most akarom tudni!

— Körülbelül ötszázezer frankot.

A szegény asszony el volt ugyan készülve arra, hogy borzasztó dolgot fog hallani, de ez az összeg mégis oly óriási volt, hogy elrémült tőle. Hanyatt dőlt a párnáira s hideg veríték verte ki a homlokát.

A férj megkönnyebbülve sodorgatta a bajuszát. Az asszony gyenge, elhaló hangon ismételte:

— Ötszázezer frankot vesztettél? Ma éjjel?

— Nem ma éjjel, nem egyszerre... hiszen nem vagyok örült.

— Tehát hogyan?

— Ez már egy hónap óta tart. Először Letourneur fosztott ki, akinek most hihetetlen szerencséje van. Montrésoron akartam visszanyerni, amely egé-

szén biztos ló volt, de a legutolsó perczben letört; aztán az aranybánya-részvényekkel próbálkoztam, — de ez se sikerült, a tőzsdén nekem sohasem volt szerencsém... És most már nyolcz nap óta üldöz a kártyában a szerencsétlenség... igen, valósággal üldöz!

Az asszony még egyszer ismételte:

— Ötszázezer frankot vesztettél!

A férj dühösen felugrott és felkiáltott:

— Igen! Akárhányszor ismételted is, ötszázezer frankot vesztettem!

S aztán még hozzátette, mintha büszkélkednék:

— Nem mindenki tud ennyit veszíteni, az már bizonyos!

Az asszony igen természetes hangon így szólt:

— De kedves barátom, hogy veszíthetted ennyit?

Hiszen nem volt ennyi pénzed!

— Tudod, hogy maradt még kétszázezer frankom. Ezt fölvettem.

— És a többit hol vetted?

— A barátaim mind felajánlották a »hitelüket«.

Mind nagyon szivesek voltak és segíteni akartak rajtam.

Az asszony már tudta, hogy mit jelent ez a »hitel« szó; elég tekintélyes összeget, amelyet a klub pénztárából minden tag fölvehet, de három nap alatt köteles visszafizetni. Az asszony nagyon leverten szólalt meg:

— Tehát most mit fogsz tenni? A neved a fekete táblára kerül.

— A fekete táblára? Annyira még sem jutok!

S gyorsan hozzátette:

— Kedves Lujza, én terád is számítottam.

Az asszony érezte, hogy tőle is fog valamit kérni, vagy követelni a férje.

— Sohasem számíthatsz reám! Nekem nincs jogom ahhoz, hogy segítsek rajtad. Ha egyedül volnék, akkor igen; de nem juttathatom nyomorba a gyermekeket!

— Lujza!

— Kérlek, csak ezt ne követeld tőlem! Tudod, hogy mim maradt még?... Mert már eleget irtam alá. Ha eladom a birtokot, a papírjaimat és a házat, az ügyvédem számítása szerint alig nyolczszázezer frankot kapok érte.

— No ez elég; ennyivel még rendbe hozhatom a dolgot, ha idejekorán megkapom a pénzt.

— És aztán miből élünk?

Ez volt az első eset, hogy erre gondoltak.

— Falura megyünk... takarékoskodni fogunk... s én dolgozom...

— Ugyan mit?

Az asszony ezt olyan meglepetéssel kérdezte tőle, hogy a férje először kénytelen volt mosolyogni rajta. De aztán köny tódult a szemébe.

— Igazad van, kedvesem. Igazán, milyen haszontalan naplopó vagyok!

És aztán a felesége nyakát átkarolva, úgy zokogott, mint valami gyermek.

*

A reggeli locsolástól még nedves volt az udvar, mikor Lujza kinyitotta az ablakot és kiszólt az udvarra, hogy fogjanak be. Ebben a perczben bejött a szobába a két fiu, diáksapkával a fején, s könyvvel a lóna alatt, s vidáman »Jó reggelt« mondott. Az asszony elfordult az ablaktól.

Tönkre akarta tenni ezeket a gyermekeket,

munkára, küzdelemre, a szegénységgel együtt járó megaláztatásokra akarta kárhóztatni őket, pedig oly büszkék voltak s oly boldogok! . . . Ezért fogatott most be! . . . De mi lesz ezzel a büszkeséggel, ha megtudják, hogy az atyjuk? . . . Fejében úgy üzték-hajtották egymást a gondolatok, mint viharos időben az égen a felhők.

Képzeteiben egyszerre megjelent előtte a kis falusi birtok, amelyet még meg lehetne menteni, ahol megélhetnének s ahol okosságra és mértékletességre tanítva, nevelhetné ezeket a gyermekeket. . . S hirtelen eszébe jutott az az önző gondolat is, hogy az ura egészen az övéké legyen, vagyis inkább egészen az övé. . . Véget kell vetni ennek az életmódnak, ennek a látszólagos és veszedelmes fényűzésnek.

És egyszerre érzi azt a nagy békeséget, melyet csak a legyőzöttek tapasztalnak, azok, akik a fegyvert eldobva, lefeküsznek és pihennek.

S csaknem boldognak érezte magát, mikor elhajatott hazulról, hogy a közjegyzőnek aláírja azt az okiratot, amelyvel pénzzé teszi s a férjének adja az egész vagyonát.

Nion.

ANEKDOTÁK.

Biztos jel. *Bankár:* Saralében, todod, mi oz ojság?

Bankárné: Nu?

Bankár: O fiotol gróf holáloson szerelmes o mi Reginánkbo!

Bankárné: És mibül küvetkeztetsz oztot?

Bankár: Oztot kérdezett tülem oz elübb, hojd mengyi jüvedelmi odót füzetek.

*

Az esküdtek előtt. Egy anyagyilkos áll az esküdtek előtt:

Az elnök: Hát bevallja maga nyomorult, hogy kegyetlenül meggyilkolta a saját anyját! Tud-e valamit felhozni a mentségére?

A vádlott: Elnök ur, reméllem, hogy az esküdt urak szánakozni fognak rajtam, szegény anyátlan árván!

*

Érthetetlen. *Utonálló:* Megállj!

Ur: Mit akar?

Utonálló: Pénzt!

Ur: Nincs nálam!

Utonálló: Akkor minek a mennydörgös mennykőbe kezmerreg itt az erdőben?

*

Sóhajok. *Anya* (éjfél tájban): A fiucskánkra gondolok. Istenem, ha felnő, mennyi bánatot fog okozni, ha nem tudom majd, hogy éj idején hol van.

Férj (keservesen ringatva a babát): Bár vagy tiz percze én sem tudnám, hogy hol van!

*

Jó házőrző. Micsoda, kirabolták a nyaralóját? Hát nincs kutyája?

— Van, de azt is ellopták.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tóth János, Báltaszék, 6 korona 50 fillért; Kertész Albert, Szaár, 6 korona 70 fillért; Szűcs Sándor, T.-Szt.-András, 6 korona 80 fillért; Biró Ede, Kovászna, 6 korona 80 fillért; Nagy Tódor, Gunja, 6 korona 80 fillért; Ujváry Péter, Szegzárd, 7 korona 10 fillért; László Ferencz, Kolozsvár, 7 korona 40 fillért; Karácsonyi Rezső, Eger, 7 korona 80 fillért; Szalmuther József, Kismarton, 8 koronát; Mattyasovszky Gyula, Magyar-Szék, 8 kor. 70 fillért; Iltsik L. Árpád, Zimony, 9 korona 80 fillért; Béczy Vincze, Ivanec, 9 korona 90 fillért; Szathmáry József, Dorogh, 9 korona 90 fillért; Magyar Mihály, Kis-Várda, 10 korona 20 fillért; Magyar Dénes, Fogaras, 10 korona 20 fillért; Doór Ferencz, Aisó-Árpás, 11 korona 45 fillért; Zsebők István, Ács, 12 korona 10 fillért; Lovass János, Nagy-Károly, 14 korona 65 fillért; Schiller Miksa, Breznóbánya, 15 korona 40 fillért; Könyves Kálmán, K.-Félegyháza, 16 korona 10 fillért; Galba Mátyás, Lipótvár, 16 korona 20 fillért; Petykó András, Eger, 16 korona 39 fillért; Balázs Márton, Maros-Ludas, 16 korona 39 fillért; Máté Kertész Mihály, Uj-Székely, 16 korona 39 fillért; Gottrich Márton, Vecsés, 16 korona 49 fillért; Löcsey György, Tövis, 17 korona 52 fillért; Schmelhaus Emil, Gány, 18 korona 81 fillért; Buzek Géza, Budapest, 19 korona 73 fillért; Moldoványi Ferencz, Kiszács, 19 korona 79 fillért; Kiss Lajos, Duna-Pentele, 20 korona 40 fillért; Dániel Sándor, Banicza, 23 korona 80 fillért; Gáspár Vilmos, Csákova, 24 korona 40 fillért; Cseh Sándor, Uj-Péteri, 26 korona 56 fillért; Radó Ignác, Kis-Czell, 29 koronát; Ehrlich József, Déva, 29 korona 58 fillért; Kocsis István, Piski, 29 kor. 72 fillér, hiány 20 fillér; Szathmáry Károly, Uj-Arad, 32 korona 78 fillért, hiány 20 fillér; Sziklai László, Budapest, 32 korona 92 fillért; Vécsei Vilmos, Budapest, 32 kor. 94 fillért; Bartók Béla, Oroszka, 35 korona 89 fillért; Gyalay Gábor, Tószeg, 36 korona 18 fillért; Nedeczky Ottó, Nagy-Maros, 36 korona 28 fillért; Zsigó György, Nagy-Várad, 39 korona 78 fillért; Torzsás György, Temesvár, 42 koronát; Batári András, Miskolcz, 48 korona 40 fillért; Guttmann Ignác, S.-A.-Ujhely, 52 korona 60 fillért; Polgár Sándor, Fiume, 71 korona 19 fillért; Proksch Jakab, S.-A.-Ujhely, 79 korona 77 fillért; Voógyeráczky Dénes, Budapest, 81 korona 15 fillért; Somodi Imre, Kecskemét, 89 korona 49 fillért; Bene János, Kassa, 158 korona 20 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — Méda István, Nagy-Szombat, márczius hóra, fölösleg 3 korona 10 fillér; Józsa Bertalanné, Budapest, junius hóra; Németi Péter, Brassó, julius és augusztus hónapokra; Huszár Imre, Tokod, augusztus és szeptember hónapokra; Csorba András, Selyp, szeptember hóra; Máté Mihály, Kolozsvár, szeptember hóra; Stehlich Orbán, Kassa, október hóra; Pojman Vincze, Belovár, október hóra, hiány 20 fillér; Péter Illés, Selyp, október hóra; Skvorac János, Doberlin, október hóra; Deutsch Ármin, Fogaras, október hóra; Bálint Gyula, Budapest, október hóra; Augusztin István, Belovár, október hóra; fölösleg 1 korona; Rigasz András, Jernye, október hóra; Gávay Mihály, S.-A.-Ujhely, október hóra; Juhász Ferencz, Budapest, október hóra; Harajovits Ödön, Petrozsény, október hóra; Weiss Vilmos, Zágráb, október hóra; Balhási János, Vinkovce, október hóra; Miskolczy Péter, Székpalcza, október hóra; Mettelka Frigyes, Veszprém, szeptember és október hónapokra; Kuszenda Pál, Trencsén-Tepla, szeptember és október hónapokra; Tóth Mihály, Kaposvár, szeptember és október hónapokra; Heimesz Alajos, Czegléd, szeptember és október hónapokra; Tormássy Ferencz, Kaposvár, október és november hónapokra; Gálffy László, Kassa, október és november hónapokra; Sárge László,

Kónya, október és november hónapokra; Horváth János, Szombathely, október és november hónapokra; Moinár Éva, Budapest, október és november hónapokra; Ormóssy János, Budapest, október és november hónapokra; Berinstedt István, Debreczen, október és november hónapokra; Buczkó György, Rimaszombat, október és november hónapokra; Dianiska Julia, Breznóbánya, október és november hónapokra; Massnyik Lajos, Báltaszék, október és november hónapokra; Fajkos Kálmán, Rozsnyó, október és november hónapokra; Ponevács Károly, Beregszász, október és november hónapokra; Kliss István, Péczel, szeptember, október és november hónapokra; Schrön János, Vajta, szeptember, október és november hónapokra; Pichler Antal, Brod, szeptember, október és november hónapokra; Erdélyi Ferencz, Arad, november óra, hiány 1 korona; Borszéki Ferencz, Arad, november óra, fölösleg 30 fillér; Scheer Ferencz, Arad, november óra, fölösleg 1 korona 40 fillér; Kontics János, Porpác, október, november és december hónapokra; Medevczky József, Vychodna, október, november és december hónapokra, fölösleg 2 korona 80 fillér; Chrien Ádám, Selmezbánya, november és december hónapokra; Nagy László, Soborsin, november és december hónapokra; Suli Pál, Szeged, december óra, hiány 25 fillér; Bota Antal, Eger, december óra; Czirkovics István, Zágráb, december és január hónapokra könyveltük.

Felelős szerkesztő: **Temesváry Alajos.**

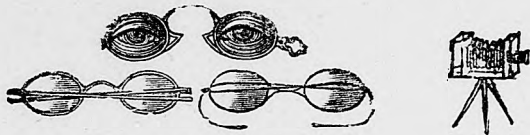
HATSCHÉK BÉLA

utóda: **FRISCH IGNÁCZ**

lát- és műszerész

BUDAPEST, csak VII., Erzsébet-körut 5. sz.

(a New-York kávéháztól 2-ik ház).

Látszerészeti cikkekben, emberi műszerek minden színben 10 koronától feljebb (műszerek betételeért külön díj nem lesz számítva).

Szemüvegek, orrcsüptetők, minden szemhez külön választva 2 koronától feljebb.

Színházi és tábortábori látszóvegek bőrtokkal 10 koronától feljebb.

Légsúlymérők, különböző célra szolgáló hőmérők stb. 1 koronától feljebb.

Rajzeszközök, mérőszalagok, mérőpálcák, szintezők stb.

Fényképezési cikkekben kézi és állványos kamarák a hozzá szükséges kellékekkel gyári áron (sötét szoba használat- és tanításért külön díj felszámítva nem lesz).

Villamos házi sürgöny és telefonok berendezése és azok jókarban tartása ép úgy a

Villamos világítási berendezések vagy azok átalakítása stb. a legolcsóbb áron számítva.

Árjegyzékemet az üzletben díjtalanul adom.

Vidékre bérmentve küldöm.

☛ **Központi telefon-összeköttetés 62-87.** ☛

A „**Kitartás**” egyesület tagjai, tagsági jegyük felmutatása ellenében, 15% árkedvezményben részesülnek, mely kedvezményből csak a fényképezési papírok és cikkek vannak kizárva.

Buschmann F. könyvnyomdája Budapest (Haris-Bazár).

Cserélni óhajt

Nagy-Beeskerek állomásról egy váltó-ór. Ajánlatok **Lakatos Fülöp, váltó-ór** czimére kéretnek Nagy-Beeskerek állomásra.

Kalauz

cserélni óhajt a miskolczi üzletvezetőség területéről vagy Budapestre vagy Szabadkára. Szives ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kér.

Raktárnok

cserélni óhajt különösen az erdélyrészi vonalon fekvő állomások egyikére. Szives ajánlatokat kér e lap kiadóhivatalába.

4 liter

kitünő borókapálinka

korona 8.40

4 liter

kitünő gyógyfüves likőr

korona 11.—

bérmentve utánvétellel szállít

Cornides Károly Felka

Szepes-megye.

Eladó telek.

Dunakesz állomástól félóránnyira fekvő Kis-Alag (Kundháza) telepen 600 □ öles szép fekvésű telek szabad kézből eladó. Czím: Budapest, Csengery-utca 45. sz., III. em. 24.

TANKÖNYV

A VASUTI ALTISZTI KÉPESÍTÉSHEZ.

TARTALMA: I. Történelem.
II. Földrajz.
III. Természettan.
IV. Számтан.
V. Mértan.

Irta: **KERTÉSZ ÁRMIN**
m. kir. áll. vasuti hivatalnok.

A könyv megrendelhető szerzőnél, Budapest, Dohány-utca 28. sz. és lapunk kiadóhivatalában.

☛ **Bolti ára 2 korona 20 fillér.** ☛

A „**Kitartás**” tagjai és előfizetői megrendelhetik kiadóhivatalunk útján **1 korona 60 fillér kedvezményes áron.**